

דְּהוּא עֵתִיק דְּעֵתִיקוֹן) (אֲבָל בְּתִיקוֹנֵי יָדִיעַ) בְּחַד סָבָא דְסָבִין, עֵתִיק
 מֵעֵתִיקוֹן, טָמִיר מִטְּמִירִין, וּבְתִיקוֹנֵי יָדִיעַ וְלֹא יָדִיעַ.
 מְאָרֵי דְחֲזוֹר בְּסוּ (ס"א בְּסוּמָק), וְחִיזוּ בּוּסִיטָא (ס"א בּוּצִינָא)
 דְּאֲנָפוּי (נ"א בְּאֲנָפוּי), יְתִיב עַל פּוּרְסִיָּא דְשְׁבִיבִין,
 לְאֲכַפְיָא לֹון.

אַרְבַּע מָאָה אֲלִפֵי עֲלָמִין, אֶתְפָּשֵׁט חֲזוֹרָא
 דְּגוּלְגֻלְתָּא דְרִישׁוּי. וּמְנַהִירוּ דְהָאֵי חֲזוֹרָא,
 יְרֵתִי צְדִיקָיָא לְעֲלָמָא דְאֵתִי, אַרְבַּע מָאָה עֲלָמִין,
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית כג) אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁקָל בְּסָף
 עוֹבֵר לְסוֹחֵר.

בְּגוּלְגֻלְתָּא, יִתְבִּין (בְּכָל יוֹמָא) תְּלִיסֵר (ס"א תְּרִיסֵר) אֲלִפֵי
 רַבּוּא עֲלָמִין, דְּנִטְלִין עֲלוּי רַגְלִין,
 וְסַמְכִין עֲלוּי. וּמַהֲאֵי גוּלְגֻלְתָּא נְטִיף טְלָא, לְהַהוּא
 דְּלָבֵר, וּמְלִיָּא לְרִישִׁיהּ בְּכָל יוֹמָא, דְכְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה)
 שְׂרָאשֵׁי נְמָלָא טַל.

וּמַהֲהוּא טְלָא דְאֲנַעַר מִרִישִׁיהּ, הַהוּא דְאִיהוּ לְבַר,
 יִתְעָרוֹן מִתְיָא לְעֲלָמָא דְאֵתִי. (דְכְּתִיב שְׂרָאשֵׁי
 נְמָלָא טַל, מְלֵאֲתֵי טַל לָא כְּתִיב, אֲלָא נְמָלָא) דְכְּתִיב (ישעיה כו) כִּי טַל
 אֲזָרוֹת טְלָךְ, אֲזָרוֹת נְהוּרָא דְחֲזוֹרְתָא דְעֵתִיקָא.
 וּמַהֲהוּא טְלָא, מִתְקַיְיִמִין קְדִישֵׁי עֲלִיזְגִין. וְהוּא (רצ"ב)

מָנָא דְמַחֲנֵי לְצַדִּיקֵיָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי. וְנִטִּיף הֵהוּא
 טָלָא לְחַקְלָא דְתַפּוּחִין קְדִישִׁין. הָדָא הוּא
 דְכְתִיב, (שמות טז) וַתַּעַל שֹׁכֶבֶת הַטָּל וְהִנֵּה עַל פְּנֵי
 הַמִּדְבָּר דֶּק מְחוֹסֶפֶס. דְחִיזוּ הֵהוּא טָלָא תָּוֹר. כְּהֵא
 גִּוּנָא דְאַבְנִין (מ"ט) דְבְדוּלְחָא, דְאַתְחַזִּיָא כָּל גִּוּוּנִין
 בְּגִוּוּהָ. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (במדבר יא) וְעֵינֹו כְּעֵין הַבְּדוּלָּת.

הֵאִי גִוּוּלְגִלְתָּא. תָּוֹרָא דִילִיָה, אֲנֵהִיר לְתֵלִיסַר (רפ"ח)
 עֵיבַר גְּלִיפִין בְּסַחְרָנֹוֹי. לְאַרְבַּע עֵיבַר בְּסַטְרָא
 חַד, וְלְאַרְבַּע עֵיבַר בְּסַטְרָא דָּא, בְּסַטְרָא דְאַנְפּוּי.
 וְלְאַרְבַּע עֵיבַר בְּסַטְרָא דָּא, לְסַטְרָא דְאַחֲוָרָא. וְחַד
 לְעֵילָא דְגִוּוּלְגִלְתָּא. (בלומר לְסַטְרָא דְלְעֵילָא).

וּמֵהֵאִי אַתְפְּשֵׁט אֲוֹרְכָא דְאַנְפּוּי, לְתֵלֵת מָאָה
 וְשִׁבְעֵין רַבּוּא עֲלָמִין. וְהֵהוּא אַתְקְרִי אַרְדִּי
 אַפִּים. (בלומר אֲוֹרְכָא דְאַנְפּוּי) וְהֵאִי עַתִּיקָא דְעַתִּיקוֹן אַתְקְרִי
 אַרִיכָא דְאַנְפּוּי. וְהֵהוּא דְלִבְר אַתְקְרִי זְעִיר אַנְפּוּי.
 לְקַבְלִיָה דְעַתִּיקָא סָבָא, קֹדֶשׁ קֹדֶשִׁים דְקֹדֶשִׁיא. וְזְעִיר
 אַנְפּוּי כֹּד אֲסַתְפֵּל לְהֵאִי, כֹּלָא (ס"א טָלָא) דְלִתְתָּא
 אַתְתְּקוֹן, וְאַנְפּוּי מִתְפַּשְׁטִין וְאַרִיכִין בְּתַהוּא זְמָנָא, אֲבָל
 לָא כָּל שַׁעְתָּא כְּמָה דְעַתִּיקָא.

וּמַהֲאֵי גּוֹלְגֻלְתָּא, נָפִיק חַד עֵיבַר חֵיזַר לְגוֹלְגֻלְתָּא
 דְּזַעִיר אַנְפִּין, לְתַקְנָא רִישִׁיה. וּמַהֲאֵי לְשֹׂאֵר
 גּוֹלְגֻלְתִּין דְּלַתָּא, דְּלִית לֹזַן חֲשַׁבְנָא. וְכֹל גּוֹלְגֻלְתָּא
 יְהִיבִין אָנַר חֵיזְרָתָא (ס"א אורְאוּתָא) לְעֵתִיק יוֹמִין. כַּד
 עָאֲלִין בְּחוֹשְׁבָנָא תְּחוֹת שְׂרָבִיטָא. וְלִקְבִיל דָּא, (קל"ו)
 בְּקַע לְגוֹלְגֻלְתָּא לְתַתָּא, כַּד עָאֲלִין בְּחוֹשְׁבָנָא.

בְּחַלְלָא דְּגוֹלְגֻלְתָּא, קְרוּמָא דְּאֵוִירָא דְּחַכְמָתָא
 עֲלָאָה סְתִימָה דְּלֹא פָּסַק. וְהֵאֵי לֹא שְׂכִיחַ
 (קכ"ט), וְלֹא אֲתַפְתַּח. וְהֵאֵי קְרוּמָא אֲתַחְפִּיָּא עַל מוֹחָא
 דְּאֵיהּ חַכְמָתָא סְתִימָאָה. וּבְגִינֵי כַּךְ אֲתַכְפִּיָּא (ס"א וּבְגִין
 דְּאֲתַכְפִּיָּא) הֵאֵי חַכְמָתָא בְּהַהוּא קְרוּמָא, דְּלֹא אֲתַפְתַּח.
 (ס"א בְּגִין דָּא אֲקַרֵּי חַכְמָתָא סְתִימָאָה).

וְהֵאֵי מוֹחָא, דְּאֵיהּ הֵאֵי חַכְמָתָא סְתִימָאָה. שְׂקִיט
 וְאֲשַׁתְּכִיד בְּאֲתֵרִיה, כְּחַמְר טַב עַל דְּדוֹרְדֵייה,
 וְהֵינֵו דְּאֲמַרֵי סָבֵא דְּעֵתוֹי סְתִים, וּמוֹחִיה סְתִים
 וְשְׂכִיד.

וְהֵאֵי קְרוּמָא אֲתַפְסֵק מוֹזַעִיר אַפִּין, וּבְגִינֵי כַּךְ מוֹחִיה
 אֲתַפְשֵׁט וְנָפִיק לְתַלְתִּין וְתָרִין שְׂבִילִין, הָדָא
 הוּא דְּכַתִּיב, (בראשית ב) וְנָהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן. מָאֵי טַעְמָא.
 מְשׁוּם דְּקְרוּמָא אֲתַפְסֵק, דְּלֹא מְחַפִּיָּא עַל מוֹחָא. (ועל

כָּל פָּנִים קְרוּמָא פְּסִיק לְתַתָּא) וְהֵינּוּ דְתַנִּינָן בְּרִישׁוּמֵי אַתְוּוֹן, תִּי"ו
רְשִׁים רִישׁוּמָא לְעַתִּיק יוֹמִין דְּלִית דְּכַוּוֹתִיהּ. (דְּבִיחַ תְּלֵיא
תַּמִּים דְּעוֹת שְׁלִים מְכַל סְטְרוֹי וְסִתִּים וְשְׂכִידָא וְשְׂקִיט כְּחֶמֶר טַב עַל דְּוִרְדְּנִיחַ).

תָּאנָא, בְּגוּלְגֻלְתָּא דִּרִישָׁא, תְּלִיין אֶלְף אֶלְפִין רְבוּא,
וְשַׁבְעַת אֶלְפִין, וְחֲמִשׁ מְאָה קוּצֵי דְשַׁעְרֵי,
חֲזוּר וְנָקִי, כְּהֵאֵי עֲמָרָא כַּד אִיהוּ נָקִי, דְּלֹא אֶסְתַּבְּדָּ
דָּא בְּדָא. דְּלֹא לְאַחֲזָא עַרְבוּבִיחַ מִתְקוּנּוּי. אֶלָּא
כֻּלָּא עַל בְּרִייתָהּ, דְּלֹא נָפִיק נִימָא מְנִימָא, וְשַׁעְרָא
מְשַׁעְרָא.

וְכָל קוּצָא וְקוּצָא, אִית בֵּיה אַרְבַּע מְאָה וְעֶשְׂרֵי נִימֵי
דְשַׁעְרֵי, כְּחֹשֶׁבֶן קְרוּ"שׁ. וְכָל נִימָא וְנִימָא ^(דף קכ"ט)
לְהֵיט בְּאַרְבַּע מְאָה וְעֶשְׂרֵי עֲלָמִין. וְכָל עֲלָמָא ^(ע"א)
וְעֲלָמָא סְתִים וְגַנְיָו, וְלִית דִּידַע לֹזֵן, כַּד אִיהוּ. וְלְהֵיט
לְשַׁבַּע ^(ס"א לְאַרְבַּע) מְאָה וְעֶשְׂרִין עֵיבָר.

וְכָכָל נִימָא וְנִימָא, אִית מְבוּעַ דְּנֶפֶק מִמוּחָא
סְתִימָאָה, (דְּבִתְרַ כּוּתְלָא) וְנִחִיר וְנִגִיד כְּתִיבָהּ
נִימָא, לְנִימִין דְּזַעִיר אֲנָפִין. וּמֵהֵאֵי מִתְקַן ^(ס"א)
מִתְקִין) מוֹחִיחַ. וְכִדִּין, נִגִיד תְּהוּא מוּחָא, לְתַלְתִּין וְתַרְיַן
שְׁבִילִין.

וְכָל קוֹצֵא וְקוֹצֵא מִתְּלַהֲטוֹן, וְתִלְיִין. מִתְּתַקְנֵן בְּתַקוּנָא
 יָאָה, בְּתַקוּנָא שְׁפִירָא. מְחַפְיִין עַל גּוּלְגַלְתָּא.
 מִתְּתַקְנֵי קוֹצֵי דְנִימִין, מִהֵאֵי סְטָרָא, וּמִהֵאֵי סְטָרָא,
 עַל גּוּלְגַלְתָּא. וְתֵאֵנָּא, כָּל נִימָא וְנִימָא, אֶקְרִי (ס"א אֵיהֵי)
 מְשִׁיבָא דְמַבּוּעַ (ס"א מִמַּבּוּעִין) (ס"א וְאֵינוֹן מַבּוּעִין) סְתִימּוֹן,
 דְּנִפְקוֹן מִמוּחָא סְתִימָאָה.

וְתֵאֵנָּא, מְשַׁעְרוֹי דְּבַר נֶשׁ, אֲשֶׁתְּמוּדַע מָאי הוּא, אִי
 דִּינָא אִי רַחֲמֵי. מִכַּד עֲבְרִין עֲלוּי אַרְבְּעִין
 שְׁנִין. וְאֶפִּילוּ כַּד אֵיהֵו עוֹלָם, בְּשַׁעְרֵיהַ בְּתִיקוּנֵיהַ (ס"א
 בְּדִיקוּנֵיהַ) (ס"א בְּדִיקוּנֵיהַ) וּבְנִבְנֵי עֵינוּי.

קוֹצִין דְּשַׁעְרֵי, תִּלְיִין בְּתַקוּנֵי נְקוּי כְּעֵמַר נְקֵא עַד
 בְּתַפּוּי. עַד בְּתַפּוּי סְלֶקָא דַּעְתָּךְ. אֶלָּא עַד
 רִישֵׁי דְּכַתְּפוּי, דְּלֵא אֶתְחַזֵּי קוּדְלָא. מְשׁוּם דְּכַתִּיב,
 כִּי פָּנוּ אֵלַי עוֹרֵף וְלֹא פָּנִים. וְשַׁעְרָא סְלִיק
 אֶבְתְּרוּי דְּאוּדְנִין, דְּלֵא לְחַפְיָא עֲלוּי, דְּכַתִּיב לְהִיּוֹת
 אֲזַנְךָ פְּקוּחוֹת.

שַׁעְרָא דְּנַפִּיק מִבְּתַר אוּדְנֵי, כּוּלִּיהַ בְּשַׁקּוּלָא. לָא
 נַפִּיק דָּא מִן דָּא, תַּקוּנָא שְׁלִים. תַּקוּנָא
 יָאָה. תַּקוּנָא שְׁפִירָא. תָּאִיב לְמַחְמֵי. תִּיאֻבְתָּא
 וְתִדְוּתָא דְּצַדִּיקָיָא, דְּאֵינוֹן בּוֹעִיר אַפּוֹן, לְמַחְמֵי
 וְלֵאֲתַדְבַּקָא בְּתַקוּנֵי. דַּעְתִּיקָא סְתִימָאָה דְּכֵלָּא.

תֵּלֶת עֶשֶׂר נִימּוֹן דְּשַׁעְרֵין, קַיִימֵי מַהֲאֵי סְטָרָא,
 וּמַהֲאֵי סְטָרָא דְגּוֹלְגֻלְתָּא, לְקַבִּיל אַנְפּוּי.
 וּבְאֵינוֹן שְׂרִיין שַׁעְרֵי לְאַתְפֻּלְגָּא. לִית שְׂמַאֲלָא בְהֲאֵי
 עֲתִיקָא סְתִימָאָה, כְּלָא יְמִינָא. אֲתַחְזִי וְלֹא אֲתַחְזִי.
 סְתִים וְלֹא סְתִים. וְהֵאֵי בְתַקּוּנֵיהָ, כָּל שְׁפָן בֵּיהָ.

וְעַל הַאי, תְּאִיבּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְעֲרֻפָּא בְלַבְהוֹן,
 דְּכַתִּיב, (שמות יז) הַיֵּשׁ יִּ בְקַרְבְּנוּ אִם אֵין. בֵּין
 זְעִיר אַנְפִּין דְּאֶקְרִי יִי, וּבֵין אָרִיךְ אַנְפִּין דְּאֶקְרִי אִי"ן.
 אֲמַאי אֲתַעֲנָשׁוּ. מִשּׁוּם דְּלֹא עֲבָדוּ בְחֻבּוּתָא, אֶלְא
 בְּנִסְיוֹנָא. דְּכַתִּיב, (שמות יז) וְעַל נַפְוֹתָם אֵת יִי לֵאמֹר
 הַיֵּשׁ יִּ בְקַרְבְּנוּ אִם אֵין.

בְּפֻלְגּוּתָא דְשַׁעְרֵי, אָזִיל חַד אֲרַחָא דְנֶהִיר לְמַאֲתָן
 וְשַׁבְעִין עָלְמִין. וּמִנִּיהָ נֶהִיר אֲרַחָא דְזְעִיר
 אַנְפִּין, דְנֶהִירִין בֵּיהָ צְדִיקָיָא לְעֵלְמָא דְאֲתִי. הָדָא הוּא
 דְכַתִּיב, (משלי ד) וְאֲרַח צְדִיקִים כְּאֹר נֹגֵה הוֹלֵךְ וְאֹר
 עַד נֶכּוֹן הַיּוֹם. וּמִן הַהוּא אֲרַחָא אֲתַפְרָשָׂא לְשִׁית מַאָה
 וְתֵלִיסַר אֲוֶרְחִין דְּאֲוֶרִייתָא, דְּפְלִיג בּוֹזְעִיר אַפִּין. דְּכַתִּיב
 בֵּיהָ (תהלים כה) כָּל אֲרַחֹת יִי חֶסֶד וְאַמֶּת וְגו'.

מִצְחָא דְגּוֹלְגֻלְתָּא רַעּוּא דְרַעּוּין, רַעּוּתָא דְזְעִיר אַנְפִּין
 לְקַבִּילִי הַהוּא רַעּוּתָא (נ"א מִצְחָא דְגּוֹלְגֻלְתָּא, רַעּוּין אֶקְרִי.

דְּהָא רַעֲוָא דְרַעֲוִין אֲתַגְלִי בְּהַהוּא מַצְחָא לְקַבֵּל דָּא לְתַתָּא. כְּתִיב (שמות כח) וְהָיָה עַל מַצְחוֹ תָמִיד לְרָצוֹן וְגו', וְהַהוּא מַצְחָא דְאַקְרִי רָצוֹן, הוּא גְלוּיָא דְכָל רִישָׁא וְגוּלְגֻלְתָּא, דְמִתְכַּפֵּיָא בְּאַרְבַּע מָאָה וְעֶשְׂרִין (נ"א וְשָׁר) עֲלָמִין.

וְכַד אֲתַגְלִיָּא, אֲתַקְבְּלָא צְלוֹתְהוֹן דְיִשְׂרָאֵל. אִימַתִּי אֲתַגְלִיָּא. שְׁתִּיק רַבִּי שְׁמַעוֹן. שָׂאל תַּנְיִינֹת אִימַתִּי. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהַ, אִימַתִּי אֲתַגְלִיָּא. אָמַר לִיה בְּשַׁעֲתָא דְצְלוֹתָא (רפ"ח) דְמִנְחָה דְשַׁבְּתָא. אָמַר לִיה מָאי טַעְמָא. אָמַר לִיה, מִשּׁוּם דְהַהוּא שַׁעֲתָא בְיוֹמֵי דְחוֹל, תְּלִיָּא דִינָא לְתַתָּא בּוֹעִיר אַפִּין.

וּבְשַׁבְּתָא אֲתַגְלִיָּא מַצְחָא דְאַתְקְרִי רָצוֹן. בְּהַהוּא שַׁעֲתָא אֲשַׁתְּכִיד רוּגְזָא. וְאַשְׁתַּכַּח רַעֲוָא, וּמִתְקַבְּלָא צְלוֹתָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים סט) וְאֲנִי תַפְלִתִּי לְךָ יי עֵת רָצוֹן. וְעֵת רָצוֹן מַעֲתִיק יוֹמִין, לְגַלְגָּא מַצְחָא. וּבְגִין כֵּן אֲתַתְּקוֹן הָאֵי קָרָא, לְמִימְרֵיהַ בְּצְלוֹתָא דְמִנְחָה בְּשַׁבְּתָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהַ, בְּרִיד בְּרִי לְעֵתִיק יוֹמִין, רַעֲוָא דְמַצְחָא תַשְׁפַּח בְּשַׁעֲתָא דְתַצְטְרִיד לִיה.

תָּא חַוִּי, בְּשָׂאָר (ס"א בְּשַׁעֲתָא) דְּלִתְתָּא, כִּד אֲתִגְלִי
 מְצָחָא אֲשֶׁתִּבַּח חוּצָפָא, (תָּא חַוִּי בְּשָׂאָר דְּלִתְתָּא כִּד אֲתִגְלִי
 מְצָחָא דִּינָא אֲתֵר וְאֲשֶׁתִּבַּח וְאֲתַעְבִּיד מְצָחָא דְאֲשֶׁתִּבַּח לְחַיִּיבֵי עֲלָמָא לְאִיגוּן דְּלֹא
 מִתְבַּסְפִּי בְּעוֹבְדֵייהוּ כְּמָה דְאֵת אָמַר) תָּדָא הוּא דְכָתִיב (יִרְמִיָּה
 ג) וַיִּמְצָח אִשָּׁה זוֹנָה חָזָה לְךָ מֵאִנְתְּ הַפְּלִם. וְהָכָא כִּד
 אֲתִגְלִי מְצָחָא, תִּיּוֹבְתָא (ס"א חֲבִיבוּתָא) וְרַעְוָא שְׁלִים
 אֲשֶׁתִּבַּח, וְכֹל רוּגְזוּן אֲשֶׁתִּבְכוּ וּמִתְבַּסְפִּין קַמִּיהָ.

מִהָאֵי מְצָחָא (ס"א דְּלִתְתָּא), נִחְרִין אַרְבַּע מְצָח בְּתֵי
 דִּינִין. כִּד אֲתִגְלִינָא תָּאֵי עֵת רָצוֹן, כְּלָהוּ
 מִשְׁתַּכְּכִין קַמִּיהָ, תָּדָא הוּא דְכָתִיב, (דְּנִיאל ז) דִּינָא
 יְתִיב. (פְּלוֹמֵר יְתִיב בְּאֲתֵרִיָּה (דף קכ"ט ע"ב) וְדִינָא לָא אֲתַעְבִּיד) וְתֹאנָא,
 שְׁעָרָא לָא קָאִים בְּהָאֵי אֲתֵר, מִשּׁוּם דְּמִתְגְּלִינָא, וְלֹא
 אֲתַבְּסִינָא. אֲתִגְלִינָא, דִּיסְתַּפְּלוֹן מְאִרֵי דְּדִינָא,
 וַיִּשְׁתַּכְּכוּ וְלֹא אֲתַעְבִּידוּ.

תָּאנָא, הָאֵי מְצָחָא אֲתַפְּשֵׁט בְּמֵאתָן וְשַׁבְּעִין אֲלִפִּין
 נְהִירִין דְּבוּצִינִין (ס"א דְּנִחְרִין) מֵעַדָן עֲלָאָה.
 דְּתִנְיָא, אִית עֵדָן דְּנְהִיר לְעַדָן. עֵדָן עֲלָאָה לָא
 אֲתִגְלִינָא, וְהוּא סְתִים בְּסְתִימָא וְלֹא מִתְפָּרְשָׁא לְאַרְחִין
 כִּדְקָאמְרִין. וְהָאֵי עֵדָן דְּלִתְתָּא, מִתְפָּרֵשׁ בְּשַׁבִּילוּי,
 לְתַלְתִּין וְתָרִין (עִיבָר) שְׁבִילִין.

וְאָף עַל גַּב דְּמַתְּפָרֵשׁ הָאֵי עֵדָן בְּשִׁבְלֹי, לִית דִּידַע
 לִיה, פֵּר הָאֵי זְעִיר אֲפִין. וְעֵדָן דְּלַעֲיִלָּא, לִית
 דִּידַע לִיה, וְלֹא שְׁבִילֹי, פֵּר הָהוּא אַרְיָךְ אֲנִפִין. הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (איוב כח) אֱלֹהִים הִבִּין בְּרָפָה וְהוּא יָדַע אֶת
 מְקוֹמָהּ. אֱלֹהִים הִבִּין בְּרָפָה, דָּא עֵדָן דְּלַתְתָּא, דִּידַע
 זְעִיר אֲפִין. וְהוּא יָדַע אֶת מְקוֹמָהּ, דָּא עֵדָן דְּלַעֲיִלָּא,
 דִּידַע עֲתִיק יוֹמִין, סְתִימָא דְכֻלָּא.

עֵינָוֵי דִּרִישָׁא תּוֹרָא, מִשְׁתַּנְיִין מִשְׁאֵר עֵינִין, לִית
 כְּסוּתָא עַל עֵינָא. וְלִית גְּבִינִין עַל עֵינָא. מָאֵי
 טַעְמָא. דְּכְּתִיב (תהלים קכא) הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן
 שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. יִשְׂרָאֵל דְּלַעֲיִלָּא. וְכְּתִיב (ירמיה לב) אֲשֶׁר
 עֵינֶיךָ פְּקוּחוֹת. וְתֹאנָא, כָּל מַה דְּאֲתִי בְּרַחֲמֵי, לִית
 כְּסוּתָא עַל עֵינָא, וְלִית גְּבִינִין עַל עֵינָא. כָּל שְׁכֵן
 רִישָׁא תּוֹרָא, דְּלֹא פָּעָא מוֹדִי. (ס"א נסירו).

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן לְרַבִּי אֲבָא לְמָאֵי הִיא רְמִיזָא.
 אָמַר לִיה לְנוּנֵי יַמָּא, דְּלִית כְּסוּתָא עַל עֵינָא,
 וְלִית גְּבִינִין עַל עֵינָא, וְלֹא נִימִין, וְלֹא בְּעֵינֵי נְטוּרָא
 עַל עֵינָא. כָּל שְׁכֵן עֲתִיקָא דְּעֲתִיקָא, דְּלֹא בָּעֵי נְטוּרָא.
 וְכָל שְׁכֵן דְּאִיהוּ מִשְׁנַח לְכֻלָּא, וְכֻלָּא מִתְּזִין בֵּיה וְלֹא
 נְאִים. הָדָא הוּא דְּכְּתִיב, (תהלים קכא) הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא
 יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל דְּלַעֲיִלָּא.

כְּתִיב (תהלים לג) **הִנֵּה עֵין יְיָ אֶל יִרְאָיו. וּכְתִיב** (זכריה ד)
עֵינֵי יְיָ הִמָּה מְשׁוּטְטִים בְּכָל הָאָרֶץ. לֹא
קִשְׂיָא, הָא בּוֹעִיר אַפִּין. הָא בְּאֶרֶץ אַנְפִּין. וְעַם כָּל
דָּא תְּרֵי עֵינִין אֵינּוּן וְאַתְּתֹנּוּרוֹ (ס"א וְאַתְּתֹנּוּרוֹ) לְחַד, עֵינָא
דְּאִיהִי תֹנּוּר בְּגוֹ תֹנּוּר וְתֹנּוּר דְּכָלִּיל כָּל תֹּנּוּר.

תֹּנּוּרָא קְדָמָא, נְהִיר וְסָלִיק, וְנַחֲתִית לְאַסְתִּכְלָא (ס"א
לְאַתְּכְלָא), דְּצָרִיר בְּצִרְוּרָא. תָּאנָא, בְּטַשׁ הֵאֵי
חִירָא, וְאַדְלִיק תְּלַת בּוֹצִינֵי, דְּאַקְרוּן: חוּד, וְחָדָר,
וְחָדָה. וְלַהֲטִין בְּחָדוּתָא בְּשְׁלִימוּתָא.

תֹּנּוּרָא תְּנִינָא, נְהִיר, וְסָלִיק וְנַחֲתִית, וּבְטַשׁ וְאַפִּיק
(ס"א וְאַדְלִיק) תְּלַת בּוֹצִינֵין אַחְרָנִין, דְּאַקְרוּן נְצַח
וְחָסֵד וְתַפְאֶרֶת, וְלַהֲטִין בְּשְׁלִימוּתָא בְּחָדוּתָא.

תֹּנּוּרָא תְּלִיתָא, לְהִיט וְנְהִיר, וְנַחֲתִית וְסָלִיק, וְנַפִּיק
מִסְתִּימוּתָא דְּמוּחָא, וּבְטַשׁ בְּבוֹצִינָא
אַמְצֵיתָא שְׁבִיעָא. וְאַפִּיק אַרְחָא לְמוּחָא
תְּתָא, (נ"א וְאַפִּיק אַרְחָא לְלָבָא תְּתָא) וּמִתְּלַהֲטֵן כְּלָחוּ בּוֹצִינֵין
דְּלִתְתָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן יָאוֹת הוּא, וְעֵתִיק יוֹמִין
יִכְתֹּחַ עֵינָא דָּא עֲלָךְ, בְּשַׁעֲתָא דְּתַצְטְרוּךְ לִיָּה.

תָּאנָא תְּנוּרָא בְּגוּ תְּנוּרָא. וְתְנוּרָא דְכְּלִיל כָּל תְּנוּרָא. תְּנוּרָא
 קְדָמָאָה, נְהִיר, וְסְלִיק. וְנְחִית לְתַתָּא (ס"א לתלת)
 בּוּצִינִי דְלִסְטֵר שְׂמָאָלָא, וְלִהְטִין וְאַסְחִין בְּהַאי תְּנוּרָא,
 כְּמַאן דְאַסְחִי בְּבוּסְמִין טָבִין, וּבְרִיחִין, עַל מַה דְתְנוּ
 דְתְנוּ עֲלוּי בְּקְדָמִיתָא.

תְּנוּרָא תְּנִינָא, נְחִית, וְסְלִיק, וְנְהִיר לְתַלְת בּוּצִינִי,
 דְלִסְטֵר יְמִינָא. וְלִהְטִין וְאַסְחִין בְּהַאי תְּנוּרָא,
 כְּמַאן דְאַסְחִי בְּבוּסְמִין טָבִין וּבְרִיחִין, עַל מַה דְתְנוּ
 עֲלוּי בְּקְדָמִיתָא.

תְּנוּרָא תְּלִיתָאָה, נְהִיר וְסְלִיק וְנְחִית, וְנְפִיק נְהִירוֹ
 דְתְנוּרָא, דְלִגּוּ לְגוּ מִן מוּחָא, וּבְטַש בְּשַׁעְרָא
 אוּכְמָא, כִּד אֲצַטְרִיךְ. וּבְרִישָׁא, וּבְמוּחָא דְרִישָׁא.
 וְנְהִיר לְתַלְת כְּתָרִין דְאַשְׁתָּאָרוּ, כְּמַה דְאַצְטְרִיךְ
 לְגַלְאָה. אִי נִיחָא קַמִּי עֲתִיק סְתִימָא דְכֻלָּא.

וְתָאנָא לָא סְתִים הַאי עֵינָא. וְאֵינוּן תְּרִין וּמִתְחַזְזִין
 (ס"א וְאַתְחַזְרוּ) לְחַד. כֻּלָּא הוּא יְמִינָא. לָא תְנוּ
 (ס"א לִית בֵּיה) שְׂמָאָלָא. לָא נָאִים וְלָא אֲדָמוּד, וְלָא בְעִי
 נְטִירוּתָא. לִית כְּמַאן דְאַגִּין עָלֶיהָ. הוּא אַגִּין עַל כֻּלָּא,
 וְהוּא אֲשַׁנַּח עַל כֻּלָּא. וּמֵאַשְׁנַחְוּתָא דְהַאי עֵינָא מִתְזַנֵּן
 כְּלָהוּ.

תִּתְּנָנָא, אִי עֵינָא דָּא אֶסְתִּים רְנָעָא תְּדָא, לָא יִכְלִין
 לְקִימָא כְּלָחוּ, בְּגִין כְּדִּ אֶקְרִי עֵינָא פְּקִיחָא.
 עֵינָא עֲלָאָה. עֵינָא קְדִישָׁא. עֵינָא דְאַשְׁמְחוּתָא. עֵינָא
 דְּלָא (דף ק"ז ע"א) אֲדַמִּיךְ וְלָא נָאִים. עֵינָא דְהוּא נְטוּרָא
 דְּכִלָּא. עֵינָא דְהוּא קִיּוּמָא דְכִלָּא. וְעַל הָאִי כְּתִיב (משלי
 כב) טוֹב עֵין הוּא יְבוֹרֵךְ, אֶל תִּקְרִי יְבוֹרֵךְ אֱלֹא יְבָרֵךְ.
 דְּהָאִי אֶתְקִרִי טוֹב עֵין, וּמִנִּיהַ מְבָרֵךְ לְכִלָּא.

וְתִתְּנָנָא, לִית נְהִירוּ לְעֵינָא תְּתָאָה, לְאַסְתְּחָאָה
 מֵאֲדַמִּימוּתָא מֵאֲוֹכְמוּתָא בַּר כְּדִ תְּזִי (ס"א
 אֶתְחִזִּי) (ס"א אֶתְחִסִּי) מִהָאִי נְהוּרָא חֲנוּרָא דְעֵינָא עֲלָאָה
 דְּאֶקְרִי טוֹב עֵין. וְלִית דִּידַע כְּדִ נְהִיר עֵינָא עֲלָאָה
 דָּא קְדִישָׁא וְאַסְחִי לְעֵינָא תְּתָאָה דָּא בַּר אִיהוּ.

וּזְמִינִין צְדִיקֵינָא, זְכָאִי עֲלִיזִינִין, לְמַחְמִי דָּא בְּרוּחָא
 דְּחֻכְמָתָא, תְּדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה נב) פִּי עֵין
 בְּעֵין יִרְאוּ. אִימָתִי. בְּשׁוּב יְיָ עֵינִין. וְכְתִיב (במדבר יד) אֲשֶׁר
 עֵין בְּעֵין נִרְאָה אֶתָּה יְיָ. וְאַלְמָלָא עֵינָא טָבָא עֲלָאָה,
 דְּאַשְׁמַח וְאַסְחִי לְעֵינָא תְּתָאָה, לָא יִכִּיל עֲלֻמָּא לְמוּקָם
 רְנָעָא תְּדָא.

תָּאנָא בְּעֵינֵי עוֹתָא דְסַפְרָא, אֲשַׁנְחוּתָא דְעֵינָא תַתָּא, כּד אֲשַׁנַּח נְהוּרֵי עֵלְמָא בֵּיתָא, וְעֵייל הַהוּא נְהוּרֵי דְעֵלְמָא בְּתַתָּא. דְמַנִּיה נְהוּר פִּלָּא הָדָא הוּא דְכְּתִיב אֲשֶׁר עֵין בְּעֵין נִרְאָה אֶתָּה יי.

כְּתִיב (תהלים לג) הִנֵּה עֵין יי אֶל יִרְאִיו. וְכְּתִיב (זכריה ד) עֵינֵי יי הִמָּה מְשׁוּטְטִים בְּכָל הָאָרֶץ. זְכוּ, עֵינֵי יי אֶל יִרְאִיו, עֵינָא דְלְעֵילָא. לָא זְכוּ, עֵינֵי יי הִמָּה מְשׁוּטְטוֹת, עֵינָא דְלְתַתָּא.

דְתַנְיָא, מִפְּנֵי מָה זְכָה יוֹסֵף דְלָא שְׁלֵטָא בֵּיה עֵינָא בִישָׂא, מִפְּנֵי שְׁזָכָה לְאַשְׁתַּנְּחָא בְּעֵינָא טַבָּא עֵילְמָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית מט) בֵּן פָּרַת יוֹסֵף בֵּן פָּרַת עָלֵי עֵין. אֲמַאי הוּא בֵּן פָּרַת. עָלֵי עֵין. כְּלוּמַר עַל סַבַּת עֵין דְאַשְׁתַּנְּחָ בֵּיה.

וְכְּתִיב טוֹב עֵין הוּא יְבוּרְךָ, מָאי טַעְמָא. פִּי נָתַן מִלְחָמוֹ לְדָל. מָאי טַעְמָא אֶקְרִי חַד. תָּא חַזִּי, בְּעֵינֵיה דְתַתָּא אֵית עֵינָא יְמִינָא, וְאֵית עֵינָא דְשְׂמָאלָא. וְאֵינּוֹן תְּרִי, בְּתֵרֵי גְבוּעֵי. אֲבָל הָכָא, לִית עֵינָא שְׂמָאלָא. וְתִרְנוּיָהוּ בְּדַרְנָא חַד סְלָקֵי, וְכָלָא יְמִינָא. וּבְגִינֵי כּד, עֵינָא חַד, וְלָא תִרְיוֹן.

וְתֹאנָא, עֵינָא דָּא, דְּהוּא עֵינָא דְּאַשְׁגַּחוּתָא. פְּקִיחָא
 תְּדִיר. תְּיִכְאן תְּדִיר. וְתִדְאן (ס"א)
 (וּמֵאן) תְּדִיר, דְּלֹא תְּוִי הָכִי לְתַתָּא, דְּכְלִילֵן בְּסוּמְקָא
 וּבְאוּכְמָא וּבְתוּרָא, בְּתֵלַת גּוּוֹנִי, וְלֹא הָוָה תְּדִיר
 פְּקִיחָא (ס"א דְּלִיחַ גְּבִינָא) דְּלִית גְּבַהֲנָא סוּטְרָא (ס"א כְּלִיחַ גְּבִינִי
 סוּדְרָא) (ס"א דְּלִיחַ עֵינִיחַ בְּגְבִינִי דְּמַכְסָּאן) עַל עֵינָא. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (תהלים מד) עוֹרָה לָמָּה תִישָׁן יִי. (מלכים ב' יט) פְּקַח יִי
 עֵינֶיךָ.

כִּד אֲתַפְקַח, אִית לְמָאן דְּאֲתַפְקַח לְטַב. וְלְמָאן דְּלֹא
 אֲתַפְקַח לְטַב. וְוִי לְמָאן דְּאֲתַפְקַח וְעֵינָא אֲתַעְרַב
 בְּסוּמְקָא, וְסוּמְקָא אֲתַחְזִי לְקַבְּלִיחַ, וּמַכְסִּיא עֵינָא.
 מָאן יִשְׁתְּזִיב מֵינַח. אֲבָל עֲתִיק יוֹמִין, טַבָּא דְּעֵינָא.
 תְּוּר בְּגוּ תְּוּר. תְּוּר דְּכְלִיל כָּל תְּוּרִי. וּפְאָה חוּלְקִיחַ,
 לְמָאן דְּיִשְׁבַּח עֲלוּיָהּ, חַד תְּוּר מֵינַח. וְעַל דָּא וּדְאִי
 כְּתִיב טוֹב עֵינַי הוּא יְבוֹרֵךְ. וּכְתִיב (ישעיה ב') בֵּית יַעֲקֹב
 לְכוּ וְנִלְכָה בְּאוֹר יִי.

תֹּאנָא, (עם כָּל דָּא) שְׂמִיחַ דְּעֲתִיקָא סְתִים מַכְלָא, וְלֹא
 מִתְפָּרֵשׁ בְּאוֹרֵייתָא, בְּר מִן אֲתַר חַד, דְּאֹמִי
 זְעִיר אֲפִין לְאַבְרָהָם, וּכְתִיב, (בראשית כב) בִּי נִשְׁבַּעְתִּי
 נְאֻם יִי. נְאֻם דְּזְעִיר אֲפִין. וּכְתִיב, (בראשית מח) בְּךָ יְבָרֵךְ

יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל דְּלַעֲיִלָּא. וּבְתִיב (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
בְּדָ אֶתְפָּאֵר, לְיִשְׂרָאֵל קְאָמֵר דָּא. וְתַנִּינָן עִתִּיק יוֹמִין
אָמְרוּ וְהָאֵי וְהָאֵי שְׂפִיר.

תַּנְיָא, בְּתִיב (דניאל ז) חֲזָה חֲזִית עַד דֵּי כְּרִסְוֹן רְמִיו
וְעִתִּיק יוֹמִין יְתִיב. כְּרִסְוֹן רְמִיו, מָאן הוּא.
אָמֵר לְרַבֵּי יְהוּדָה, קוּם בְּקִיּוּמָךְ וְאֶתְקִין כְּרִסְיָא דָּא.

אָמֵר רַבֵּי יְהוּדָה, בְּתִיב (דניאל ז) כְּרִסְיָא שְׂבִיבִין
דִּינֹור. וְעִתִּיק יוֹמִין יְתִיב עַל הָאֵי כְּרִסְיָא.
מָאֵי טַעְמָא. דְּתַנְיָא אֵי עִתִּיק יוֹמִין לָא יְתִיב עַל הָאֵי
כְּרִסְיָא, לָא יְכִיל לְאֶתְקִימָא עָלְמָא, מִקְמֵי הַהוּא
כְּרִסְיָא. כִּד יְתִיב עִתִּיק יוֹמִין עָלֶיהָ לְכַפְיָא (ס"א)
אֶתְכַפְיָא) לְתַהוּא כְּרִסְיָא, וּמָאן דְּרַכִּיב שְׁלִיט. בְּעִידְנָא
דְּנָטִיל מַהֲאֵי כְּרִסְיָא, וְיְתִיב עַל כְּרִסְיָא אַחְרָא,
כְּרִסְיָא קְדַמָּאָה רְמִיו, דְּלָא שְׁלֵטָא אֶלָּא אִיהוּ
דְּרַכִּיב בֵּיהּ עִתִּיק יוֹמִין. אָמֵר רַבֵּי שְׂמַעוֹן לְרַבֵּי
יְהוּדָה, יִתְתַּקֵּן אַרְחָךְ, וְיִיְתִי בְּךָ מַעֲתִיק יוֹמִין.

וְתָא חָזִי, בְּתִיב (ישעיה מא) אֲנִי יְיָ רֵאשׁוֹן וְאֶת אַחֲרוֹנִים
אֲנִי הוּא. כִּלְאָ הוּא, וְהוּא סָתִים מְכָל סְטְרוֹי.
(בְּהֵאֵי) חוֹטְמָא. תְּאֵנָא, בְּחוֹטְמָא אֲשֶׁתְּמוּדַע פְּרַעוֹפָא.

וְתָא תָּוִי, מַה (דף ק"ז ע"ב) בֵּין עֵתִיקָא, לְזַעִיר אַפִּין. דָּא
מֵאֲרִיָּה דְחוּטְמָא מַחַד נּוֹקְבָא תִּינָן, וּמַחַד
נּוֹקְבָא תִּינָן דְחִינָן. הֵאִי חוּטְמָא. הוּא פְּרֻדְשָׁקָא, דְבִיָּה
נְשִׂיב רוּחָא דְתִינָן, לְזַעִיר אַפִּין. וְקָרִינָן לִיה סְלִיחָה.
וְהוּא גַחַת רוּחַ, אֶתְפְּסָמוּתָא דְרוּחָא.

דְרוּחָא דְנַפְיָק (מִחֲבָא) מֵאֵינוּן נּוֹקְבִי, חַד רוּחָא נַפְיָק
לְזַעִיר אַפִּין. לְאַתְעָרָא (ס"א תִּינָן מִכָּל סְטָרִין, חִירוּ מִכָּל
סְטָרִי תִינָן דְחִינָן) לִיָּה בְּגֻנְתָּא דְעָרָן. וְחַד רוּחָא דְתִינָן, דְבִיָּה
זְמִין לְזַמְנָא לְבִרְיָה דְדוּד, לְמַנְדַּע חֲכַמְתָּא. וּמַחַהוּא
נּוֹקְבָא, אֶתְעָר וְנַפְיָק רוּחָא מִמוּחָא סְתִימָאָה, וְזְמִין
לְאַשְׁרָאָה עַל מַלְכָּא מְשִׁיחָא, דְכְּתִיב, (ישעיה יא) וְנָחָה
עָלָיו רוּחַ יְיָ רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה רוּחַ
דַּעַת וְיִרְאָת יְיָ. הָא הָכָא אַרְבַּע רוּחִין, וְהֵא רוּחָא
חָדָא אַמְרִינָן. אַמְאִי תַלְת. קוּם רַבִּי יוֹסִי בְּקִיּוּמְךָ.

קָם רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר. בְּיוֹמוֹי דְמַלְכָּא מְשִׁיחָא, לָא
יִמְרוּן חַד לְחַד, אֶלְיָף לִי חֲכַמְתָּא, דְכְּתִיב, (ירמיה
לא) וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְגו', כִּי כָּלָם יִדְעוּ
אוֹתִי לְמַקְטָנָם וְעַד גְּדוּלָּם. וּבְחַהוּא זְמַנָּא, יִתְעָר
עֵתִיק יוֹמִין, רוּחָא דְנַפְיָק מִמוּחָא סְתִימָאָה דְכָלָא,
וְכַד יִשְׁלוּף דָּא, כָּל רוּחִין דְלִתְתָּא יִתְעָרוּן עִמִּיהָ.